Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Can Valent - Can Pi de la Serra

Cervelló

Ubicació

Comarca:	Baix Llobregat
Lloc/Adreça:	Camí de Cervelló a Torrelles de Llobregat
Emplaçament	Límit entre Cervelló i Torrelles de Llobregat.

Coordenades:

Latitud:	41.367022719188
Longitud:	1.9654409081154
UTM Est (X):	413476
UTM Nord (Y):	4580017

Classificació

Número de fitxa	08068 - 82
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Renaixement Contemporani Popular
Segle	XVI - XVIII - XIX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Edifici en avançat estat de deteriorament, amb perill d'enderroc total.
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Tipus de protecció:	Xarxa natura 2000
Europea – Atributs inspire:	Natura 2000 – Lloc d’importància comunitària
Observacions protecció:	Pla Especial i catàleg del patrimoni arquitectònic i ambiental de Cervelló, 2017. PEPAAC – ph-62
Data aprovació:	dt., 02/05/2017 - 12:00
Número inventari Generalitat i altres inventaris	IPAC 35639
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada

Titular:	08067A015000320000AL
Autoria de la fitxa	Juana María Huélamo Gabaldón - Kuanum
Data de registre de la fitxa:	dg., 28/01/2024 - 17:19

Descripció

Antic mas ubicat cap a la banda sud del territori de Cervelló, a prop del terme de Torrelles, en un lloc de gran bellesa on la vista es perd entremig de la boscúria, i al qual s'accedeix per un camí envoltat per una natura esplèndida.

El conjunt arquitectònic estava construït amb maçoneria de pedra sorrenca i maons que remarquen una part de les obertures de les façanes. Els murs estan arrebossats i pintats en color blanc en les parts dedicades a habitatge. També la pedra sorrenca, però sense arrebossar, delimita les edificacions auxiliars.

La masia presenta una planta rectangular amb diversos cossos adossats i una teulada que en part podia haver estat disposada a dos aiguavessos. Actualment, les edificacions estan molt enrunades i resulten de difícil descripció.

Hi ha un edifici principal que es desenvolupa en alçada en planta baixa i pis. En el primer pis es conserva un arc de rajoles al qual actualment, no es pot accedir, i que dona llum a una estança amb coberta de rajola plana, que presenta alguna peça decorada amb motius de rombe fet en negatiu. Destaquen al seu interior, en planta baixa, entre ruïnes i esbarzers, una zona probablement antic celler, originàriament dedicada a la producció de vi, on es conserva a l'entrada una antiga arcada ogival de pedra sorrenca, emmascarada per un paredat posterior i la porta d'entrada al mas, feta amb blancals de dovelles de pedra sorrenca escairada i tancada per la part de dalt per un arc de mig punt adovellat, a sobre de la qual hi ha una finestra de traça vertical. A l'esquerra de la porta hi ha les restes d'una escala. A l'interior d'aquest espai, en planta baixa, i a la cantonada esquerra hi ha, a una alçada aproximada d'1,50 metres, dues sortides de líquid, probablement de vi.

En una altra zona, ubicada a terra, al mig de la mateixa estança, es troba disposada la base d'una antiga premsa de vi, reutilitzada posteriorment com a element de suport per estructures vinculades a la ramaderia.

Una edificació annexa allotja un cup quadrangular amb parets cobertes per rajoles envernissades i en la qual és encara visible la finestra d'abocar el raïm amb les portadores.

En una altra dependència auxiliar, vora de la dedicada al ramat, hi ha la boca de l'antic forn de pa, avui enrunat.

Al voltant, i a l'exterior, hi ha un pou i una mina que proporcionaven servei d'aigua a la masia, així com una zona d'horts i cultius.

Història

De Can Valent no se sap ben bé la cronologia del primer moment de la casa. Llurba (2021b: 222-229) afirma que es tracta de Can Pi de la Serra, esmentada a començaments del segle XVII. L'antic arc de la façana podria datar-se en aquest segle o fins i tot al XVI. El mateix autor també refereix que al voltant de l'any 1600, la casa era coneguda com a Can Corbera i posteriorment com a Can Duran.

El seu topònim possiblement està relacionat amb els atacs de les tropes franceses (1808-1814) o bé dels escamots carlins. Segons el parer de persones relacionades amb Torrelles de Llobregat, el topònim de Valent ha de venir a conseqüència de la Guerra del Francès més que durant la primera guerra carlina, que començà el 1833. En Martí Pi, el segon fill de l'amo de Can Pi de la Serra, l'any 1820 era capità de cossos francs i quan es va casar pels volts del 1822, va anar a viure al poble i després, en el cens de 1845, ja se l'esmenta com a capità retirat. La seva casa al poble es coneixia com a cal Martí Valent –aquesta denominació ha durat fins als primers anys del segle XX i al poble només hi ha una altra casa amb aquest tipus de denominació, cal Pau Valent, que era germà d'en Martí.

Per alguns, d'aquest fet bèl·lic, aquell mas s'anomenà Can Valent. Segons sembla, els habitants d'aquell mas es van enfrontar als assaltants –francesos, bandolers o carlins–, de tal manera que aquells malfactors no van poder vèncer la resistència dels habitants de la casa. Arran d'aquell fet, la casa s'anomenà Can Valent per la gosadia d'haver plantat cara a un grup de persones disposades a robar-los tot el que fos. (Llurba, 2021b: 228-229).

Bibliografia

AMB (2016) Text refós del pla especial i catàleg del Patrimoni Arquitectònic i Ambiental de Cervelló. S.Ll. Àrea Metropolitana de Barcelona.

GRUP DE RECERCA CERVELLÓ (2022) Cervelló desaparegut. El Papiol.: Efadós. Col·lecció: Baix Llobregat.

LLURBA RIGOL, Josep (2021b) Les masies de Cervelló, La Palma de Cervelló i Vallirana. Nèctar Editorial. Torrelles de Llobregat.

Enllaços d'interès:

Cercador de l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.